

§. 2.

St. Petri Tydske Kirke, hvor den Tydske Menighed eller de Tydske Indvaanere i Staden af civil Stand nu holde deres Gudstieneste, er beliggende paa Hiørnet af Nørregade og St. Pederstræde. Denne Kirke har af Begyndelsen i de allerældste Tider ikkun været en Landsbye-Kirke, men er nu omstunder efter sin Orden, den fjerde Sognekirke i Staden. Kirken er, i Henseende til sin allerførste Bygning, meget ældgammel; thi i det ellefte Aarhundrede har allerede denne Kirke staaet her paa selvsamme Sted, hvilket kan bevises af ældgamle Documenter. Et Manuscript paa Universitetets Bibliothek No. 74, af den Rostgaardske Donation, beviser klarlig, at den nu værende St. Petri, eller Tydske Kirke har i de ældre Tider været en Landsbye-Kirke, og Bøndernes i Serretslev Bye deres Sognekirke. (Denne Landsbye, Serretslevs Marker og Ænge har i fordum Tid strakt sig lige ned til Bremerholm og Gammel-Strand.) Altsaa har denne St. Petri Kirke været til længe, førend man begyndte Tid efter anden at borttage bemeldte Landsbyes tilhørende Jorder til at bygge Staden Kiøbenhavn paa, og efterhaanden at gjøre dens Bønder og Beboere til de første Borgere og Indvaanere i Staden. Endnu Aar 1500 laae nogle Bøndergaarde og Huse af Serretslev i den Strekning, fra midt paa Nørregade langs ned ad Skidenstræde indtil Landemerket. Men faa Aar derefter blev samme Landsbye nedbrudt, da Kiøbenhavn og Fæstningen blev udvidet og gjort større paa denne Kant, saa at alle forømmeldte Serretslevs Byemarken bleve nu indlemmede under Stadens Circumference til nye Gaders Anlæggelse og Formerelse. Denne St. Petri Kirke, som vi nu see at ligge midt paa Nørregade, laae (førend Staden Aar 1526 blev saaledes udvidet) ved Enden eller tæt ved den da værende Nørre-Port. Fra denne Tid og lige til Reformationens Tid har St. Petri Kirke været een af Stadens Danske Sognekirker, og havde en god Deel af Stadens Gader til sit eget Sogn; thi i Aaret 1419 og 1450 laae, Raadhuusstræde, nemlig gamle Raadhuusstræde, som nu kaldes Studiistræde, og, Aar 1481 laae Nørregade, saa og Aar 1507 hele Gammel-Torv og andre flere Gader, nemlig Lars Biørnstræde, St. Pederstræde, Vicus St. Petri, Saltboderne,

mod Nørregade Aar 1416-1464. Et Tverstræde, som løber af St. Pederstræde nør neder til Byens Planker Aar 1519. Det lille Stræde, som indløber af, Østen i Vesten fra St. Petri Kirketaarn Aar 1499. Man finder, at Aar 1454 har, Hr. Hans Hayn, Kanik i vor Frue Kirke, været tillige Kirkeherre til St. Petri Kirke; og een af de sidste Danske Sognepræster til denne St. Petri Kirke har været Hr. ErIk Nielsen, som Aar 1495 kaldes Doctor i Kirkeloven, Degn, Decanus Capituli i Kiøbenhavn, og tillige Sognepræst til St. Petri Kirke. Paa den Tid var Kirkens Bygning meget mindre, end nu omstunder, og Taarnet havde da kun et lidet Spiir, hvilket kan tydelig sees paa de, allerældste Tegninger af Stadens Prospect. Da nu St. Petri Kirke kort efter Reformationens Tid Aar 1537 mistede sit Sognefolk, fordi den laae vor Frue Kirke alt for nær, saa blev Gudstienesten her i St. Petri Kirke nedlagt og Kirken tillukt; ja Kirkens Bygning skulle da have været nedbrudt, eftersom samme Kirke blev anseet for at være overflødig. Dog alligevel blev Kirkebygningen staaende bestandig tillukt, og derefter i mange Aar ikke brugt til andet, end til et Giethuus at støbe Kanoner udi. Imidlertid slog Torden Aar 1567 ned baade i St. Petri Kirke Og tillige i vor Frue Kirke, da Taarnet paa St. Petri Kirke tog megen Skade. Eftersom nu adskillige protestantiske Familier af den Tydske Nation, formedelst Religions-Krigen og Urolighederne i Tydskland, flygtede i Hobetal ind til Danmark, og aarligen flere og flere satte sig ned at boe i Kiøbenhavn, saa at en Tydsk Menighed blev Aar 1574 indrettet i Kiøbenhavn, som holdt sine Forsamlinger og Gudstieneste i St. Claræ Kloster. Hvorudover Kong Friderich den Anden lod Aar 1575 denne forfaldne St. Petri Kirke, efter 48 Aars Forløb, reparere, og gjorde den til den Tydske Menigheds Kirke; men derimod blev St. Claræ Kloster gjort igien til et Giethuus. Disse Tydske fik da nu i denne St. Petri Kirke, efter Kongelig Befaling, en ugentlig Tydsk Prædiken af en Tydsk Præst, da saavel Præsten som Degnen fik deres Løn af Kongens Rentekammer. Thi i Cancelliets Registrante-Protocol No. 11. pag. 145 staaer: At Kong Friderich den Anden gav Aar 1575 den 24 Febr. sin Benaadning, at Hr. Lars Pedersen, Tydsk Præst, skal have to

hundrede Daler aarlig, og den 11 Martii næst efter gav Kongen sin Benaading, at Theophilus Rærnius, Tydsk Skolemester i Kiøbenhavn, skal have fyrretyve gamle Dalere Løn og fri Huus aarlig, for at synge med hans Disciple i Tydsk Kirke. Siden lod Kong Christian den Fierde Aar 1609 meget forbedre denne St. Petri Kirkes Bygning, samt paa Taarnet lod han opsatte et Spiir 60 Alen høit, og lod det tække med Skæversteen. Men da endnu mange flere Tydske Familier, formedelst den langvarige Religions-Krig udi Tydskland, reiste ind til Danmark, og boesatte sig i Kiøbenhavn; saa blev denne Kirke af Kong Christian den Fierde Aar 1618 giort til en ordentlig Tydsk Sognekirke; den fik to Præster, en Sognepræst og en Capellan, saa og ligesaa mange Prædikener som de øvrige Stadens Kirker, undtagen Froprædiken, som her ei holdes. Da høibemeldte Konge Aar 1631 anordnede, at Fredags Prædikener skulle holdes overalt i Stadens Kirker, saa blev her begyndt ligeledes med samme Uge-Prædiken at holdes. Om Onsdagen holdes her Catechisation skifteviis ved Præsterne. Aar 1641 den 27 Martii bleve St. Petri Kirkes Privilegier forbedrede af Kongen, Sognefolket fik Frihed at søge denne Kirke, i hvor de end boede; men Kongen forbeholdt sig selv den Ret, at kalde Sognepræsten, som blev lønnet af det Kongelige Rentekammer; hvorimod Sognefolket kunde udvælge sig en Capelan, som Menigheden selv lønnede. Barnedaab, Alterens Sacramente, Uddelelse, Liigbegravelse, Brudevielse maatte skee i St. Petri Kirke, ligesom i andre Kirker, og St. Petri Kirke have alle de Jura og Beneficia, som andre Sognekirker har i Kiøbenhavn. Det maatte staae Menigheden frit for at betiene sig enten af Sognepræsten eller Capellanen ved Barnedaab, Altergang, Brudevielser, Liigprædikener Menigheden fik Frihed til at lade bygge og indrette en Tydsk Læse- Skrive- og Regne-Skole, og dens Disciple at synge baade i Choret og for Liig. Udi de følgende Tider ere disse Kongelige Privilegier fremdeles forbedrede. Capellanen er afskaffet, og derimod ere tvende Pastores med lige Myndighed beskikkede, hvilke alternere med hinanden i at prædike Høimesse og Aftensang. I Særdeleshed gav Kong Christian den Femte Aar 1678 den 5 Nov. St. Petri Kirke sin Kongelige Confirmation paa en Frihed, som hidindtil

vel havde været brugt, paa Grund af Kong Christian den Femtes forundte Privilegier, men dog noget mistydet og taget i Tvivl, nemlig, at St. Petri Kirkes Tydske Præster skulle have Frihed til, at betiene, paa Embeds Vegne, alle deres Menigheds Lemmer, i hvor de end boede, og enten de vare Indenlandske eller Fremmede. Samme Tid fik Menighedens Forstandere (eftersom deres Præster nu salareres af deres egne Midler) Frihed til ved forefaldne Præste-Embeds Vacance at foreslaae to eller tre duelige Subjecta til Præster, af hvilke Kongen ville udvælge een. Tillige blev fastsat, at Kirken skulle have en Kongelig Minister til Patron, saa og nogle anseelige Borgere til Curatores, Forstandere og Ældste, af hvilke, saavel som af Patronen, de ringere Kirke-Betienteres og Skole-Embeder skulle dependere at bortgive. Nu omstunder skeer et vacant Præstevalg offentlig i Kirken af Menigheden paa en fastsat Dag, da en trykt Liste paa de uden- og indenlandske Præsters Navne, som ere bragte i Forslag at votere paa, nogle Dage forud er uddeelt blant Menigheden. Enhver afleverer sit Votum, hvorefter Præstevalget falder paa den, som har faaet de fleste Vota. Hvorpaa den eligerede Hr. Pastors Vocation udfærdiges og underskrives af Kirkens Patron, Curatores, Forstandere og Ældste, og af Kongen confirmeres. Aar 1649 blev St. Petri Kirke ziret med et smukt malet Pulpitur af Kirkens da værende Ældste, Goddert Bram, som lod samme Pulpitur bekoste og opsætte for de Penge, som hans afdøde Broder Johann Bram, forhen een af de Ældste, havde testamenteret dertil. Derom vidnede følgende Tydske Inscription, som til en bestandig Erindring stod malet paa Pulpituret saaledes: Von dem was Herr Johann Bram selig dieser Teutschen Kirchen vermacht hat seiner hinterlassener Bruder Goddert Bram diese Pulpitur Gott zu Ehren, dem Kirchen zum Zirath und seinem seligen Bruder zum Gedachtnitz lassen bekosten und versertigen. Im Jahr 1649. Johann Bramn. Goddert Bram. Udi Stadens Beleirings Tid blev en fiendtlig Kugle indskudt i Kirketaarnet, hvilken blev siden indmuret og til en Erindring om Guds Varetægt over Staden blev følgende Inscription opsat paa Kirkemurene Anno 1659., Die Kugel nun Sanct Peter tracht, Damit die Schwerd ihm niederlagt

Vorm Jahr im Herbst Monat; Wie tapfer damals diese Stat Durch Gottes Guad gewehret sich, Wird Kindes Kind vergessen nicht, Aar 16911 blev Kirkens Bygning anseelig udvidet og giort større til at kunne rumme flere Tilhørere. Til en Erindring derom læses paa Kirkemuren denne Incription: Anno 1691 des 27 Aprilis hat zu dieses, Gottes Haus Erweiterung den ersten Stein geleet hiesiger Teuschen Gemeine hoher Patron, Herr Conrad, Graff zu Rewentlow, Dass ganze Werk unter Direction, Vorsorge, Aufsicht der Herrn Eltesten, Lorens Kreyers und Abraham Lehns, Curators Andreas Rellinghusen, Peter Weinberg,

Denne St. Petri Kirke er nu en Kors-Kirke af maadelig Størrelse, indvendig 76 Alen lang og 30 Alen høi til Tagryggen. Den leed stor Skade i Stadens store Ildebrand udi October Aar 1728, og Mistede en stor Deel af sin gamle Prydelse og Anseelse, hvoriblant især regnes Taarnet, Hvis Muur for Branden var ziret med en høi veldannet Spids, hvis Aftegning sees i *Pontop. Orig. Hafn.* Merkeligt er det, at Doctor Henrik Dürkop, Pastor ved St. Petri Kirke, en for Guds Ære og Menneskens Saligheds Beste at befordre særdeles ivrig og nidkier Lærer, i en Prædiken paa tiende Søndag efter Trinitatis Aar 1720 her i Kirken forudspaaede Stadens forestaaende Ødelæggelse; thi da han over den Text afhandlede en Materie, som sigtede til at advare Menneskene imod Guds retfærdige Straffedomme, saa brugte han i sin Aands heftige Ivrighed blant andre Udtryk ogsaa disse Ord; Før end ti Aar gaar til Ende, skal Kiøbenhavn blive til en Steenhob. Merker vel, hvad jeg siger, og jeg vil sige det anden gang, at det maa merkes desto vissere, nemlig: Før end ti Aar gaar til Ende, skal Kiøbenhavn blive til en Steenhob. Denne Spaadom lagde mange paa Hierte, andre udloer den, og i Aaret 1728 var der ikkun to Aar af Terminen tilovers, da taledes mange derom. I det samme blev Spaadommen uformodentlig opfyldt, og Doctor Dürkop selv syntes saa lidet som andre at have ventet Opfyldelsen den gang; thi hans Skrek over Stadens Ildebrand blev saa stor, at den drog hans langvarige Helsot efter sig. (See Menoza L. Brev.) Ved en anseelig indsamlet inden og udenrigs Hielp og Collect blev

denne St. Petri Kirke snart sat i god Stand igien og ny opbyggt, saa at Kirken blev efter Ildebranden indviet af Hr. Biskop og Doctor Christen Worm, og den første Prædiken paa ny holdet den 2 Sept. 1731. Men paa Taarnmuren satte man kun en simpel Kuppel, hvis Aftegning sees i *L. Thuras Hafn. Hod. Anno 1748. Tab. 89. pag. 259.* Samme Kuppel blev staaende indtil Aar 1756, da den blev afbrevet og i dens Sted blev af Hr. Brandmajor og Hof-Tømmermester Joh. Boye Junge opført et anseeligt Spiir af 62 Alen Træværks Høide, og 72 Alen, med Stangen, høit, oven for Taarnmuren. Samme Spiir er tækket med 62 Skippund Kobber, og blev ganske færdigt i to Aar. Dette Spiir giver en smuk Anseelse, og er overstrøget med søgrøn Oliefarve uden paa Kobber-Tækningen, dels til Zirats og deels til Kobberets Conservation. Spirets Stang er ziret med tre Kugler, og allerøverst en Hane, meget stærk forgyldt, isteden for et Fløi, og deroven over sees et Kors. Desuden ere otte Kugler derpaa anbragte, paa hvilke Spiret synes at hvile, samt fire Skildter over Udsigterne, saa og drevne Kapitæler. Stangen er ogsaa prydet med endeel Løvverk. Hanen paa Spiret blev opsat den 3 May 1757, da Over-Kammerherre Carl Adolph von Plessen var Kirke-Patron, Hr. Wynant Thyme og Hr. Magnus Mollmann vare Ældste; Hr. Johan Jürgensen, Hr. Johan Andresen, Hr. Atzer Atzersen og Hr. Christian Henrik Lund vare Curatores, samt Hr. Albrecht Petersen og Hr. Phit. C. Vette vare Forstandere. Dette nye anseelige Spiirs Opsættelse har kostet Kirken over tyve tusende Rigsdaler; hvoraf Kong Friderich den Femte har skienket tolv tusende Rigsdaler, og det øvrige er indsamlet som en Gave af de andre Høikongelige Personer, af Kirke-Patronen, af høie Herskaber, saa og af Menigheden; men det Manglende er taget af Kirkens egne Capitaler. Taarnet er i alt 124 Alen høit, nemlig 37 alen høit til Vægtergangen, derfra til Spirets Træværks Begyndelse 15 Alen saa at Taarnmuren er 52: Alen, og Spiret, som meldt er, med Stangen, 72 Alen. Aftegningen paa dette nye opsatte Spiir sees i E. Pontopp. Atlas, Tom. 1. Taarnet har fire Klokker, hvilke tilsammen veie 24 Skippund. Paa disse Klokker læses følgende Inscriptioner:

(1.) Anno 1649 hat der Durchlechtigsten hochgeborner Fürst und Herr, König Friderich der Dritte zu Gottes Ehre dieser Kloche gegossen, der Teutschen Kirchen St. Petri allergnädigst verehret, damals befagten Kirchen-Prediger Doctor Thomas Lindemann und M. Simon Hennings zu selben Zeit waren der Kirchen Elteste und Vorsteher Gotthardt Bram, Marten Schnitznicht Afferens und Hans Herman Hinster. *Judith 16. v. 17. Me Fecit Claus von Dam. Dominus F3. Providebit.*

(2.) Diese St. Petri Kloche ist gegossen in Copenhagen Anno Christi 1646 den 4 Augusti von Meister Claus von Damm, von Hamburg bürtig; und ist damals Predigers gewesen zu der Teutschen Kirchen, D. Thomas Lindemann und M. Simon Hennings. Kirche Elteste Vorsteher Goddert Bram, Marten Schultz, Jost Stapel, Wichman Möller.

(3.) Aus dem Feur bin ich geschlossen, Felix Fur hat mich gegossen, Anno 1630. Diese Kloche lies giessen Johan Bram, Jürgen Petersen, David Mord, Matthias Klowman, nach Ibro Kön. May. Privilegium Anno 1630 den 18 Decemb. Bernhardus Meyer, Pastor.

(4.) Diese Kloche haben lassen giessen die Vorsteher der Teutschen Kirchen St. Petri, Johan Bram, Jürgen Petersen, David Moert, Michel Kruse, und ist dazu verehrt von etlichen christlichen Gesellen in Copenhagen. Anno 1631 goes mich Hans Kemmer.

Vi betragte nu Kirken indvendig, som er lys, smuk malet og beqvem til at tage imod en anseelig Mængde af Tilhørere, har smukke Pulpitur-Stole, og deriblant een for det Kongelige Herskab. Alteret er overmaade smukt og tillige net udført efter Bygnings-Kunstens Regler; det er ogsaa prydet med megen sterk Forgyldning og kunstigt Bildhugger-Arbeide. Altertavlens Malerie forestiller Christum ved Oliebierget i sin Sieleangest, og er forfærdiget af den berømte Danske Hofskildrer, Cancellieraad Krock, og af ham foræret til Kirken. Prædikestolen

er ligeledes meget zirlig udarbejdet og ligesom Alteret, ziret baade med kunstigt Bildhugger-Verk og en sterk Forgyldning. Næst ved Prædikestolen hænger et stort og fortreffeligt Malerie, giort af forommeldte Hof-Skildrer Krock, hvilket forestiller Christi Himmelfart, da Apostlerne stode og stirrede op til den Skye, som tog ham bort fra deres Øine. Dette Skilderie admireres af alle forstandige Kiendere og Kunst-Dommere i den allerhøieste Grad, fordi disse stirrende Disciplers Affecter ere saa naturlig og kunstig udtrykte, at jo mere man betragter dem, jo mere levende synes de at vise sig; Det er foræret til Kirken af Geheimeraad og Over-Kammerherre Carl Adolph von Plessen. Lige overfor sees et andet stort Malerie, som forestiller Doctor Morten Luther i et Mode eller Forsamling med en Deel andre bekiendte Lærere. Døbe-Funten er en forgyldt Engel i menneskelig Legems Størrelse ganske sterk forgyldt, som bærer det sølv Døbefad, hvoraf Daaben forrettes. Orgelverket agtes af alle Kiendere høit for sin Zirligheds og listige Klangs Skyld. I Henseende til Gudstjenestens Holdelse er at agte, at, i Følge de Kongl. Rescripter af 3 og 23 May Aar 1760, begyndes Høimesse-Tienesten i alle Stadens Hoved-Kirker Klokken 9, hvilket tog sin Begyndelse Mikkelsdag Aar 1760, da ellers tilforn Høimesse begyndte Klokken 8. Catechisationen om Søndag Middag begyndes Klokken 1 og endes mod Klokken 2, og Forretningen begyndes og sluttes med et Vers af en Psalme. Hvorefter Aftensang begyndes Klokken 2. I Kraft af forommeldte Rescript er det tilladt i Faste-Tiden at bruge Orgelverk ved Psalmerne som synges saavel til Høimesse som til Aftensang, men i Dimmel-Ugen bruges ikke Orgelverket. Fredags.Prædiken begyndes Klokken 8. Om Onsdag Formiddag holdes i St. Petri Kirke Catechisation ved Præsterne alternatim med Skolebørn. Ved de daglige Chor-Sange, som holdes For- og Eftermiddag i Stadens Sognekirker, læses efter Bønnen et Kapitel i Bibelen.

Kirken har to store Kapeller indrettede, til Begravelses-Steder, hvis Muure saasom de bleve skaante i Ildebrandens Tid, fremvise endeel herlige Epithapier af Marmor og Steen, opsatte over adskillige Stands-Personer og andre

berømmelige Mænd, som ligge begravne under Hvelvingerne og i Side-Kammerne. Disse to Liig-Kapeller føre Navn af det gamle og det nye Kapel. Uden paa det gamle Kapel, som efter Stadens Ildebrand Aar 1728 er opbyggt nye og derfor kaldes nu det Nye Kapel, staaer oven i dets Frontispice følgende Inscription i tydske Vers med forgyldte Bogstaver, indhugne i en sort Marmorsteen: Mein Leser! Dieses Leichen-Haus, fiel ebenfalls in Asch und Grans, Da wir vor mehr als zehen Jahren Des Herren schwere Hand erfahren. Im eilsten Jahr hals Gott es bauen Und liess es uns vergrössert schauen. So ruht hier samste Ihr Gebeine, Bis Gott euch mit dem Geist vereine. Anno 1739. Inden til i samme Liig-Kapel læses følgende Inscription: Anno 1739 haben die Kirchen-Ältesten, Curatores und Vorsteher zu St. Petri, Dieterich Varthold Beckmann, Peter Nissen, Nicolaus von Hütten, Wiemand Thyme, Johann Georg Böckier, als im eilsten Jahr nach dem grossen Brande diese vorhin so genante alte lange Kapelle von Grund aufbauen lassen, und selbiges Jahr glücklich vollendet. Gott allein die Ehre.

Udi det andet, som forud kaldtes det Nye Kapel, men nu kaldes det gamle Kapel, sees uden paa oven til i dets Frontispice, en ligesaadan sort Marmorsteen som paa det først ommeldte Liig-Kapel. I samme Steen læses indhuggen følgende Inscription i tydske Vers, ligeledes med forgyldte Bogstaver: Nehmt, wer Ihr seydt, von diesem Stein Die Nachricht dieses Haufes ein; Es legen sich zur Ruh hie nieder Der abgelegten Leib und Glieder, Der, die aus Welt und Eitelkeit Sich aufgemacht zur Ewigkeit Und warten bis Sie Gott läst kommen Zur Schaar der auserwählten Frommen, 1682. Indvendig i dette Liig-Kapel læser man følgende Inscription: Im Jahr 1681 haben die Kirchen-Ältesten, Curatores und Vorsteher zu St. Petri, Thomas Ocksen, Henrik Schupp, Andreas Soebottier, Johan Dröge, Lorenz Croyer, Nicolaus Boye, Peter Weinberg, diesen Platz von der Universitet alhier gekauft und gegenwärtige Begräbnitz Capele nebst anliegenden so genanten Krautgarten darauf

auf banen und einrichten lassen. Gott allein die Ehre. Udi dette gamle Kapel seer man en Deel prægtige og kostbare Epitaphier, memlig:

Et prægtigt Marmor-Monument over **Geheimeraad Christian Lente**, med efterfølgende latinske Inscription.

D. O. M. S. Et Sempiternæ Memoriae Viri Perillustris & Excellentissimi Domini *Christiani de Lente*, Hæreditarii in Sarlhausen, Dannebrogici Ordinis Equitis Aurat. S. S. R. R. M. M. Christiani Quinti & Friderici Quarti, Dan. & Norv. &c. &c. Consiliarii Intimi & Status, Reipublicæ Secretarii Supremi, inter Commissariatos Generalis Deputatos Primi & Ceremon. Summi Magistri, Equestris Academiæ, quæ est Hafniæ, Præfecti olim Regii. Ad Potentissimos Carolum Secundum & Jacobum Secundum, Magnæ Britanniæ Reges, nec non ad Præpotes Foederati Belgii Ordines, quondam Abligati Extraordinarii. Postea ad Tractatum Pacis Rysvicensis Legati, &c. Denique Prim. Præfecti Fionie & Equitis Ordinis Elephantini. Qui vivus Sibi Filiaque Sux hic Ædem extrui curavit, ut pie Defunctorum Ossa ibi quiescerent. Nat. Flensburgi Id. Mart. Anno MDCXLIX. Denat. IV. Non. Novembr. Anno MDCCXXV.

Ved Siden af Geheimeraad Lentes sorte Marmor-Kiste, staaer en anden Liigkiste af hviid Marmor, hvori ligger hans Datter, **Frøken Dorothea Christina de Lente**, som efter Inscriptionen var født i London den 5 September Aar 1685 og døde i Kiøbenhavn den 10 Februar Aar 1703 i sit Alders 17 Aar.

I Muren over Indgangen til **Geheimeraad Hr. Christian Siegfried von Plessens** Liig-Kapel, hvor han hviler i en prægtig Kobber-Kiste, som er prydet med mangfoldige udi Ilden sterk forgyldte Zirater, er indsat en stor sort Marmor-Tavle, paa hvilken er at læse følgende latinske Inscription.

Sta Viator, & Venerabundus Locum Agnosce, quem Creditæ nobilitant Exuviæ Illustrissimi Herois, Domini *Christiani Siegfriedi de Plessen*, Eleph. Ord. Equ. Aurati, Domini in Paris & Hoickendorf, Sacr. Reg. Maj. Dan. & Norv. Consiliarii Intimi & quondam Æraris Regii Præfecti Summi & Integerrimi, Nat. Anno MDCXLVI. Denat. Anno MDCCXXIII. Cui Vivo Eximie Virtutes, Sincera Pietas, Mens Semper Recta, Judicium Acre & intemerata Fides, Maximorum Regum ac Principum *Christiani Quinti, Friderici Quarti* Potentissimorum Dan. & Norv. Monarcharum, ut & *Georgii*, Daniæ Principis Hæreditarii & Hu-

jus Conjugis Serenissimæ *Annæ*, Magnæ Britannicæ Regiæ non summos solum Honores, sed & intimam prorsus Familiaritatem. Mortuo Bonorum Omnium Lacrymas & aperta Desideria meruerunt. Tanto Viro tam simplicem positum Lapidem miraris? Desine! Per ultimas ita iusserat Tabulas Vir ab omni Fastu alienissimus, cujus Voluntati sollicitè non obtemperare Nefas merito duxerunt Liberi Maritissimi. Quorum Pietati, nisi ipsa oblectasset Pietas, ne aurea quidem sufficerent Monumenta. Certe Bonis illa probata, Malis Solis Futura Fuisse inuisa. Vale, Viator! & quas tam exiguus non capit Locus, veras pie Defuncti Laudes ex communi omnium, quibus ipsa non fordet Virtus, Suffragio discæ. Moerens scripsit *Ivarus Rosinrantz*.

Det Weisiske Monument over **Etatsraad Daniel Benjamin Weise, og hans Frue Ingeborg Christine Justesen**, er af hviid italiensk og blaa norsk Marmor, circa sex og en halv Alen høi med følgende latinske Inscription.

In Memoriam pie Defunctorum Parentum, *Danielis Benjaminis Weise, S. R. M. à Consiliis Status, Reique Maritimæ Curatoris, qui obiit die XVII Julii Anno MDCCXXX & Ingeburgæ Christianæ Justesen, quæ obiit die XII Junii Anno MDCCLXXV.* Hoc Pietatis Monumentum ponunt Superstites Liberi.

Inscriptions-Tavlen er indesluttet imellem tvende riflede Lessener. Oven over er i en Bue paa en sort Marmorgrund anbragt en brændende Lampe, og allerøverst over Frisen og Hoved-Gesimset sees Familie-Vaabenet udhugget. Neden under bemeldte Tavle er Døden forestillet ved en liggende Genius med nedslagne Vinger, som i den høire Haand har en omvendt og udslukket Fakkell, og med den venstre Arm hviler paa en Urne, der er behængt med en Cypresse-Krands. Paa Postamentet staaer disse Ord: *Vivit post Funera Virtus*. Lampen, Vaabenet, den liggende Genius, saa og Urnen, er af den beste Statuarie-Marmor, samt Bogstaverne i Inscriptionen: og paa Postamentet ere forgyldte. Inscriptionen er udhuggen paa Marmoren med romersk antique Quadrat-Bogstaver. Dette Monument er forfærdiget af Hr. Professor Wiedewelt, ved det Kongel. Maler-Billedhugger- og Bygnings-Academie i Kiøbenhavn.

Over **Geheimeraad Michael Wibes** Liig-Kapel, læses følgende latinske Inscription, indhuggen i en sort Marmor-Tavle:

Inter amplissima Boreæ Aulæ Negotia & præstita Augustissimo Trionum Monarchæ cum Fide Obsequia Mortalitatæ Memor & securioris apud Cælites Aulæ Cupidus, Hoc Conditorium Suis Suorumque Ossibus præparavit, ut in Spem secururæ Mortalitatæ molliter quiescerent, Illustrissimus & Excellentissimus Heros, *Michaël Hibe*, Dominus in Freyrenfeld, Sacr. Reg. Maj. Dan. & Norv. Consiliarius Intimus, Ord. Dannebrog. Equ. Vice-Præses Cancellariæ Danicæ in Supr. Tribunali Iustitiarum, Consiliarius Regius Status, Iustitiæ & Commercio, Sereniss. Danorum Principis Hæreditarii *Friderici* Moribus, Studiisque Præfatus. Octo Liberosum Parens ex Coniuge Svavissima, Perillustri & Generosa Domina, *Margaretha Catharina Reimers*, prius Thalami per Annos XV. Nunc Ternuli Sociæ, quam cum Parte florentissimæ Proles dimidia Cælo præmiserat, tradita Terris altera, utramque inter Iplæ Felicissimus, cum Illam in Cælo inveniret æterni Splendoris Participem, Hanc in Terris relinqueret Paternæ Virtutis Hæredem. Hoc Voto excessit Havniâ ad Superos Calendis Maji Anno MDCXC. Ætatis LXIII. quam Senibus fatalem scribunt. Heroi Tanto æternum Bene Sit!

Udi Frontispicen af det **Brandtske Families** Monument, som er af sort Marmor, læses disse Ord: *Funesta Incendii Orchestra Amalienburgensis Memoria*. Og der neden for, læses over Frøken Anne Cathrine Brandt, som omkom i den ulykkelige Ildebrand i Opera-Huset paa Amalienborg, den 19 April Aar 1689 følgende latinske Inscription:

D. M. S. Offa Pia & Cineres Sacri hæc requiescunt Virginis, quantum est Hafnicolum, Generosissimæ, Nobilissimæ *Annæ Catharinæ Brandt*, Virg. Perillustri atque Excellentissimi Domini *Petri Brandt*, Hæreditarii in Peterstrup, Equitis, Regii Quæstoris Supremi & ad Statum Maritimum curandum Deputati, Consilarii Camera, Tandem Præfati & Perillustri atque Generosissimæ Domine *Abigatilis Mariæ Brandten* natæ von *Stöcken*, Filix natu maximæ, carissimæ, desideratissimæ. Natalibus Magna Fuit, sed Virtutibus, quæ Ipsi nativæ erant Major. Armaverat Sapientia Pectus supra Ætatem, firmaverat Pietas. Inter tenuella Ætatis adulta gliscebatur Virtus. Proletarium Nihil, Excelsa Omnia. Quod Modestum, Pium, Decorum, Jucundum & quicquid est Virtutum, suum facere insudavit. Quibus provectior Ætas, si Fata concessissent, ad Stuporem & Sui

D 3

Vene-

Venerationem protraxisset. Viator! Si Sensum habes in his Exsequiis, etiam Tibi lugendi erunt Tanta Virginis Luctus. Quæ enim acerbius lugeretur? Vix fuit quæ dignius, vix Futura illece. Nata Anno MDCLXXX Die XIV Januarii. Obiit Anno MDCLXXXIX Die XIX April. Fecit N. D. B.

Over den tappe danske **Admirals Niels Barfods** Monument læses følgende danske Inscription:

Her inden fore hviler det, som Jorden fik til Gjemme, da Sielen foer til Himmelen, Legemet af en fordum saa forsigtig, som behiertet, og derover saa høistpriselig Søe-Helt; Den Høiædle og Velbaarne Herre, Hr. Admiral Niels Barfod, Hans Kongel. Majestets til Danmark og Norge, høibtetroede Deputerede ved Søe-Etatens General-Commissariat; hvis Fødestavn var Taasinge, hvor han kom til Verden Aar 1652 den 5 April. Avlet af brave Forældre, Faderen Ædle og Høifornemme Lars Barfod, Kong Friderik den Tredies Proviand-Commissarius; Moderen den Dydzirede Madame Christine Løve. Lære-Skolen Holland, did hen Aar 1666 af den store General-Admiral Hr. Cort Adeler blev forsendt at lære det saa nyttige Søemandskab. Prøvestedet Ostindien, hvor han fandt alles Approbation, især hos Os, saa han Aar 1675 efter Capitain Bæhrs Død paa Reisen, tog sig Skibet Oldenborg an, og førte det fra Batavia lykkelig hjem til Danmark Tumble-Banen til den største Æres Indleggelse Øster-Nord- og Vestre-Søe. Paa den førstes Strømme viste han sit Helte-Mod og roesværdige Conduite, saavel under andres Commando, som ved sin egen Anførsel, med at slaae sin Konges og Fædrenelands Fiender af Søen; Nu som Capitaine i Slaget ved Øeland Aar 1676. Nu som Commandeur-Capitaine ei allene i de tvende Trefninger ved Langeland og Kiøge-Bugt Aar 1677, men endog ved Bornholm Aar 1679, hvor han selv anden fægtede lykkelig imod fem Orlog-Skibe. Nu som Schoutbynacht Aar 1700, da han saa mandig forsvarede de danske Pramme imod trende fiendtlige Floders Anfald og Bombardering. Paa den andens Bølger lod han kiende, saa tit han kom, sin Forsigtighed i at conservere baade Krigs- og Coffardie Skibe fra Svenskens Overfald. Paa den tredies Farvand brillerede hans Nidkierhed Aar 1694 i at maintainere sin Herres Høihed imod den haarde Engelske Attaque. Altsaa ei Under, at han Aar 1710 avancerede til Vice-Admiral, Aar 1714 til Admiral og Aar 1717 den 10 Martii til Deputered ved Søe-Etatens General-Commissariat. Og som han i de militaire Charger agerede en aarvaagen og tapper Søemand, saa var han i den sidste og civile til Monarkens Fordeel en forsynlig Huusholder.

Han var en agted Mand af alle, en elsket Herre af sine Hustruer, en æred Fader af sine Børn. Med den ene Frue, Frue Jannik Bæhr, levede han i Ægteskab 10 Aar og avlede en Søn, med Frue Magdalena de Witt 29 Aar og havde 3 Sønner og 2 Døttre. Han overstridede Dødens Kamp den 23 Febr. 1730 i sit 80de Aar og fik den beste Seiers-Palme i Himmelen.

Over **Etatsraad Christopher Gabel:**

Christophorus Gabel, Confiliarius in Colleg. Status & Camerae, Pro-Rex Hafniae & Praefectus Insularum Faeroensium, mortuus LVI Aetatis Ann. Christ. MDCLXXIII.

Paa det smukke **Mothiske Monument** læses følgende latinske Inscription, som er forfattet af Professor Thomas Bartholin over den Kongelige **Liv-Medicus, Doctor Poul Moth.**

Quam vides Urnam, Viator, Corpus tegit Nobilissimi Pauli Moth, Med. Doct. & Chirurgiae Experimentissimi, Informatoris quondam Danicae & Norveg. Regiae Christiani Quinti fidelissimi & Friderici Tertii piae Memoriae Archiatri Primarii. Hic cum toto Vitae Curriculum Omnibus Bonis acceptus; nulli gravis, Omnibus inservire studuisset, Animam Deo, Famam Aeternitati consecravit. Natus MDC. Die XVI Sept. Flensburgi Hofatorum, postquam viginti Annos itineribus consumpsisset peragrando Germaniam, Daniam, Belgium, Angliam, Galliam, Italiam, novendecim inserviando Sacratissimis Regis Majestatis Friderico Tertio & Christiano Quinto. Denatus MDCLXX. Die VI Maji. Nunc praesens Fides jacet & cum omnibus antiqua Medicina, quae multis Vitam, Spem Omnibus Sibi Senium & immortalitatem Integritate Vitae & Rerum Ultra ex Voto procuravit publico. Nomen si vultis, nomine majus D. Paulus Moth est, qui aliis inserviando, morbo tandem consumtus & Senio, Aeternitatem exspectat, quam Arte salutari vel in Terris meruit vel possidebit in Caelis. Thomas Bartholinus.

Udi Universitetets Liig-Programma over bemeldte **Doctor Poul Moth**, første Kongelige Liv-Medicus, hedder det: At han er født i Flensborg Aar 1600 den 3 Sept. Hans Fader var Matthias Moth, Medicus hos Keiser Rudolph og Matthias i Wien. Hans Moder var Ingeborg Jorgens-Datter i Rendsborg. Han studerede i Rendsborg, Königsberg og tilsidst i Kiøbenhavn: Reiste Aar 1623 til Holland, opholdt sig i 3 Aar til Leiden. Derefter til Frankrige og Italien. Blev creeret til Doctor Medicinæ

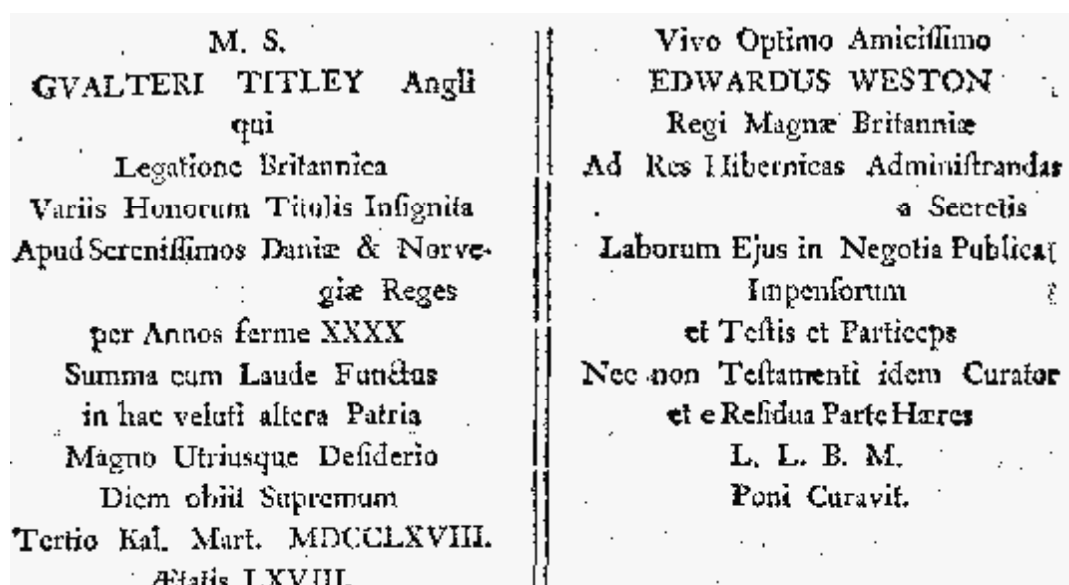
i Basel Aar 1637. Giftede sig med Ide Büren, en Borgermesters Datter i Kiel, havde med hende 4 Sønner og 4 Døttre; Blandt hvilke den **ældste Søn M. Rudolph Moth**, blev Hofpræst og siden Sognepræst til St. Knuds Kirke i Odense og adjungeret Vice-Biskop udi Fyen. Den anden Søn Matthias Moth studerede Medicinen. Den yngste **Datter Sophia Amalia Moth**, et overmaade deiligt Fruentimmer, siden Grevinde af Samsøe. Udi Odense practicerede han Medicin i 4 Aar, men Aar 1651 blev han kaldet til Kiøbenhavn af Kong Friderik den Tredie til at være Kongelig Liv-Medicus.

Det **Titleyske** Begravelses Monument, som er oprettet over den Kongelige Stor-Britanniske Minister og Envoye Extraordinaire **Hr. Walter von Titley**, som i 40 Aar opholdt sig ved det Kongelige Danske Hof, og døde Aar 1768, har følgende latinske Inscriptioner:

Monumentet bestaaer af en paa trende Socler hvilende Sarcophage, som bag ved har en Opreisning med en Inscriptions-Tavle. Paa Sarcophagen, hvilken er af blaagraa norsk Marmor, og hvoraf ikkun den forreste Side og begge Ende-Stykkerne ere at see, er foran anbragt Vaabenet og paa Enderne Rosetter, hvilke tillige med flere Ornamenter ere af hviid italiensk Marmor, og oven over samme staaer en Vase af blaa Marmor. Oprejsningen er ogsaa af blaagraa norsk Marmor, men den store i to Parter afdeelte Tavle er af italiensk Marmor. Oven over denne sidste Tavle staaer den Salige Hr. Titleys Portrait en Medaillon af den beste Italienske Marmor, hvilket bliver tildekket, og det hele Monument indfattet, samt insluttet af et Gevandt af en anden Sort norsk Marmor med brune Aarer. Over Indgangen til den særdeles Afdeling, i hvilken Monumentet er opsat, læses følgende latinske Inscription.

Hic Condi Voluit D. WALTERUS TITLEY. Eques. Inter Magnam Britanniam & Daniam per quadraginta circiter Annos Fides Internantius. Natus Staffordshiar d. 28. Novemb. Anno 1700. Denatus prope Hafniam d. 27. Febr. Anno 1768. Pius. Prudens. Verus & verè Ductus. Docuit Potteros Claruille in Dania Anglorum Legatum, Qui, Danis æque Adornatus ac Suis, Æternam Beneficentiæ Monumentum Utrisque Reliquit & Oubi.

Paa den store Tavle staae følgende latinske Inscriptioner at læse:

Alle de indhugne Bogstaver ere forgyldte. I Vasen eller Urnen paa Sarcophagen findes indlagt, en Pergaments-Rulle, hvorpaa er skrevet disse tyske Vers:

Erblastes Titleys Asch und Staub
 Hier ist bewahrt für alles Raub;
 Doch sein Geist schwebt jetz über
 Sterne
 Und siehet die Erde nur von Ferne.
 Dein Ruhm der blühet späth und
 fruh,
 Der wird verwelcken nimmer nie.
 So ruhe denn in Gottes Hand

Der Dich lies aus dies Irdisch Land
 Satt von der Welt, im Frieden
 fahren,
 Wohnst Du gleich bey den frommen
 Scha-
 ren,
 Man giebsi Dir doch ein lebend
 Grab
 Jedemnoch treuer Herten ab.

Monumentets hele Opreisning gjør circa syv Alen. Alle Inscriptioner ere indhugne paa Marmoren med romerske antique Qvadrat-Bogstaver. Dette Monument er forfærdiget ved Hr. Professor Wiedewelt.

Det **Molmannske Marmor-Monument** er opsat over **Etatsraad Bernhard Mollmann**, Professor Histor. ved Kiøbenhavns Universitet, Historiograph. og Bibliothec. Regius, som døde Aar 1778.

Paa Inscriptions-Tavlen, som ved begge Sider er behængt med Egeblade læses følgende latinske Inscription:

MONUMENTUM DICATUM MEMORIAE BERNHARDI MÖLLMANNI, J. U. DOCTORIS, Regis a Concilio Status, in Academia Hafn. Prof. Publ. Ord. Historiographi Regii, Bibliothecæ Regiæ Præfecti, Academiæ Scientiarum Hafn. nec non Acad. Pict. Sculpt. Architect. Membri, Nati Flensburgi Die XII Septembris Anno MDCCCL. Quem Doctrina Eximia, Equilibrata & Solida Conspicuum & Celebrem, Morum Integritas, Religio, Fides, Beneficentia & Humanitas Honore & Amore Dignum, Exitus e Vita, ex qua placide Discessit Die XXV Julii Anno MDCCCLXXVIII. Aeterno Beatum reddidit, Potuit Magnus Wilhelmus, Frater, Per quadraginta Annos ad Templum & Parochiam S. Petri Primum Ædilis, Deinceps Curator & tandem Presbyter, qui sub illo Reliquias Uxoris Catharinæ Breiter Anno MDCCCLX. Die XVI Julii pie Defunctæ ac Fratris junxit, Locumque Sibi destinavit Ipse Denatus Anno MDCCCLXXXI.

Oven over sees udi en Niche en siddende Philosoph, som med en brændende Lampe betragter Jordkloden Paa Buen af Nichen staaer de Ord: (*græsk*). (Det er: Kiend dig Selv). Og deroven paa er Urnen sat. Alt det ophøiede Arbeide i Nichen, som forestiller Philosophen med en brændende Lampe, at beskue Jordkloden, saavel som og Inscriptions-Tavlen, samt Urnen, er af den beste hvide Italienske Marmor, men alt det øvrige er af norsk blaa Marmor. Inscription-Bogstaverne ere indhugne paa Marmoren med romerske antique Quadrat-Bogstaver og forgyldte. Dette Monument, hvis Høide er circa 6 1/4 Alen, er ligeledes forfærdiget af Hr. Professor Wiedewelt.

Paa Urtegaarden, som indsluttes af Kapellet, er opsat et Epitaphium over Salig **Pro-Cancellarius Erich Pontoppidan**. Samme Epitaphium er 5 1/2 Alen høi, og bestaaer af en Steen af hvidgraa norsk Marmor, der er afrundet og derudi er anbragt den Salige Pro-Kantzlers Portrait en Medaillon udhuggen i hvid italiensk Marmor. Paa Marmoren er med romersk antique Quadrat-Bogstaver udhuggen følgende latinske Inscription, forfattet af den Salige Mand selv i levende Live.

Post multos Labores ad Requiem Cælestem properans Fossa huic Humo Membra mandavit ERICUS PONTOPPIDANUS, Dr. Primum Verbi Divini Minister Norburgensis, Hakenbergensis, Friderichsburgensis & Aula Regiæ Hafniensis;
Deia

Dein Episcopus Bergensis; Tandem Universit. Reg. Hafniens. Pro-Cancellarius. Ad singulos Gradus non sua, sed Regum Clementissimorum Voluntate evectus, Prodesse maluit, quam Præesse, Sciens Injuriam Fecit Nemini, Sibi Facientibus Facile Condonavit, Sæpe Infirmittatis non Ignarus. Tria sunt, quæ continuo vitavit, Scandalum, Forum, Æs alienum. Veritatis illius, quæ ad Pietatem est Tenacissimus, inutilium Questionum egregius Contemptor, Religionis Causâ Neminem odio habuit, nisi vel Blasphematores, vel Hypocritas, Ecclesiæ & Patriæ Vulneribus Lingva & Calamo mederi conatus; Inutilem semper Se Seruum agnovit, Solius Jesu Christi Meritis salvandum, Ex triplici Conjugio, Pio, Pacifico & Jucundo Decem non mala Spei Liberos, ex Otis Literariis Scripta Futuris Sæculis profutura reliquit. Primam Aeram hausit Aarhæsi Cimbr. Anno 1698. d. 24 August. Ultimam Hafniæ Anno 1764. d. 20 Decembr.

Denne samme Inscription er ogsaa anbragt paa Pladen paa Hans Liigkiste. Den Salige Pro-Cantzler E. Pontoppldan ligger begravet i St. Petri Kirkes Urtegaard. Dette smukke Monument er ogsaa forfærdiget og opsat ved Hr. Professor Wiedeweltt.

Over Salig **Doctor Eberhard David Hauber**, fordem Pastor ved St. Petri Kirke, er et Monument af Marmor opsat paa Urtegaarden bag Kapellet. Dette Monument er forfærdiget af en Sort norsk Marmor, som er hvid i Grunden og indsprenget med gule og blaa Aarer. Derimod er al Decorationen af hvid italiensk Marmor, og Inscriptionen med forgyldte Bogstaver. Monumentets Høide er circa 6 Alen. Liigstenen er af norsk blaagraa Marmor. Bemeldte Inscription paa Monumentet er forfattet i det tydske Sprog, og indhuggen paa Marmoren med romerske antique Ovadrat-Bogstaver, lydende saaledes:

Mitten unter Vielen, die von Ihm zur Gerechtigkeit gewiesen wurden, Ruhet hier *Eberhard David Hauber*, Der Gott in der Offenbarung, in der Natur und in seinem eigenen Herzen erkannt und empfunden hat, und Der auf dem Ruf der letzten Polaren gewisz mit der Glanze des Himmels bekleidet, wie die Sterne immer und ewiglich leuchten wird. Daniel XII Cap. v. 11. Seinen Durchgang durch die Welt trat Er an den xxvii May MDCXCV. Und ging über in die Ewigkeit den xiiii Februari MDCCLXV. Danckbare Freunde heiligten Ihm dieses Denkmahl MDCCLXXIX.

Oven over sees en Cirkul, giort af en Slange, som betegner Evigheden, hvorudi er en Stierne. Neden under er dette Monument prydet med geographiske og til Natur-Riget henhørende Symbolis. Paa Graven neden for er lagt en Marmorsteen, hvorpaa denne Opskrift staaer indhuggen: Eberhard David Hauber, weiland der heiligen Schrifft Doctor und Pastor der Deutschen St. Petri Gemeine in Copenhagen, und Maria Catharina Hauber, gebohrne Sigel, sind nach einer XXXIII jährigen Verbindung durch den Hingang der Letztern den XVIII Februari MDCCLIX getrennet. Den XIII Februari MDCCLXV aber hier wieder gesammelt und unter diesem Stein bis zur Erndte Gottes der Erde anvertrauer worden. Dette Monument er ogsaa forfærdiget ved Hr. Professor Wiedewelt.

Over **Just Wiedewelt, Kongelig Billedhugger** paa Gammel- og Nye-Holm, som døde Aar 1757, er af hans Søn, Hr. Professor Wiedewelt, opsat et Epitaphium af hvid italiensk Marmor, oven til afrundet, hvorudi er anbragt den Salige Just Wiedewelts Portrait en Medaillon af den fineste italienske Marmor med denne Omskrift neden under Portraitet med forgyldte Bogstaver: *Justus Wiedewelt Statuarius. Nat. Hafniæ XVIII Novbr. MDCLXXVII. Mortuus VIII Sept. MDCCLVII.* Hvorunder staaer: *Fecit Filius.* Samme Epitaphium hviler paa et Hovedstykke af norsk blaa Marmor. Det er 3 1/2 Alen høit.

Paa Monumentet over **Mag. Daniel Pheiff**, som var Pastor ved St. Petri Kirke, og døde Aar 1662. er opsat følgende Inscriptioner.

Hic jacet M. DANIELIS PHEIFFIUS; Ex insigni Pheifforum Fabrorumque Profapia, Natus Anno 1617. Die Jul. xiii. Denatus Anno Ejusdem Seculi LXII. Nocte inter August. xvii & xviii, illa scilicet, Quæ Sabbathum sequebatur Ecclesiæ, Abiit, ut Sabbathum celebraret Christo, Ita vixit, ut moreretur Mundo, Ita mortuus est, ut viveret Deo, Verbi Præco Annis undecim, Maritus amabilis uno minus. In Ecclesia Pastor Fidelis, In Pauperes Benignus, Omnibus Amicus, Ita fuit, dum Præfens fuit, Ut Absentem Omnes Lugeant, Anno 1662. P. M. S.

Siste Gradum, Viator! Cineres hec æstimabis Magni Theologiæ Consulti Et humanæ pariter Sapientiæ quali Promicondi. DANIELIS PHEIFFI, Qui

donec Vivus inter Mortales ambulavit, Non nisi immortalia quæſivit, Jam verò Cæleſtia occupavit; Juventutis Primitias Deo ſtatim dedicavit; Sacra Biblia & Sanctos Patres ſæpius Pertraçavit, Deum & Myſteria Ejus ſubmiſſè adoravit; Sed ad omnia prope Regna ſumma adiit, Et Maximos quosque Doctores in iis audivit, Quæ ab Exteris cunque Optima reportavit, Eccleſiæ Sux fideliffime communicavit; Itham ad Eum plenis undique Viis; Alliciebamur Verborum Lepore; Suspendebamur Sententiarum Gravitate; Fleſtebamur Orationis Viribus. Habitum venerabamur Viri & Statum, Sed & Indolem quandam in Oculis & Vultu, Cum præfari inciperet, omnes arigebamus Aures, Canora Vox, Verba electa, grandes Sententiæ, qui Rhetorices gnari agnoſcebamus, Inciſa deprehendebamus Membra, Circumductum ſentiebamus, Capiebamur Numero, Cum partiri pergeret, Nihil ſentiebamus Impeditum, Nihil inane, nihil quod caudam traheret, Cum texeret Argumentorum Nexus, Impediebamur, Cum retexeret, expediebamur, Ubi inferebat Narrationuculas, ducebamur, Ubi premebat, Veris Manus dabamus. Cum ſentaret Affeçtus mitiores Bonis, Per Os Lacrymæ, Cum duriores, multum Roboris in Facie. Denique pro Re ipſa & Figuras variabat Et Vocem Flexu & Actionem Geſtu Commendabat; Omnia vero in ipſo Suggestu creſcere videbantur. Idem poſtridie quaſi Alius audiebatur, Sed eo ipſo melior, qui pridie viſus Optimus. A Rege juſtus Cathedram quoque conſcendere Academicam, Huic Honori, Ah! immortalis eſt, Sublimiori etiam præreptus. Familiares Ejus nihil vidimus Eò Placidius, Nihil etiam Cautius, Quare & à ſummis ſæpe Viris viſebatur, Nec Moleſtus Quisquam illi, Qui fatigari neſciebat. Verbò: Ille omnes æſtimabat Vivus, Nos Omnes deploramus Mortuum. Heic vero jacet Solus. Tu fave Manibus illius Viri, Qui omnes pios tenerrime amavit Et impios quoque in Viam redire juſſit, Jam vade, Viator! Memorque Vive Lethi. Hoc Epitaphium L. M. Q. P. *Hieronymus Witzſous.*

Deo Opt. Max. Sacrum & Memorix Reverendi admodum & præclariffimi Viri Do. M. DANIELIS PHEIFFI, Quem, Divus ille tot eruditiffimarum Animarum Carnifex, Calculus, Nigro ipſe notandus Calculo, Vitâ expulit. Quem acerbiffime lugebat Mæſtiſſima Conjux; geminaque Proles. Quem deplorat Eccleſia Teutonica Paſtorem antehac ſuum vigilantem, Animarum Curatorem fidelem ac zelo gloriæ divini ardentem, Ipſumque adeo Pietatis emendatiſſimum Exemplar. Quem deſiderat Juventus Academica, Deſtinatum Cathedræ Theologicæ Profes-

forem, Utpote cujus divinis Animi ac Ingenii Dolibus frui non licuerit. Quem deslet Tota Hafnia, Prædentia, Humanitatis ac Probitatis Nomine cunctis Amabilem. Quique tandem, Vitâ hic sanctè transactâ, Jam transcriptus in æternis Sedes Sempiterno apud Deum perfunditur Gaudiò; Hic ja Terris semper gloriose memorandus. P. N. M. id est *Petrus Nicol. Mehrn*, Sub-Bibliothecarius.

Paa **Mag. Gerlach Siasser**, som har været Pastor ved St. Petri Kirke, hans Epitaphium, læses følgende Inscription:

Viro plurimum Reverendo, Clarissimo Domino, Mag. GERLACHO SIASSIO, Ecclesie, que Christo è Germanis Hafniæ colligitur, Pastori nuper cordatissimo; post Vitam, quantum licet, sine maculis actam, maculosa Fehri non sine insigni Multorum Moerore extincto Die xvi Septembris Anno 1715. Terræ inferendo positum à *Severino Shtero*, Regiæ Viduæ Concioneatore.

Siccine cum Maculis Tibi mors obeunda Siassi,

Libera cui Maculis Vita peracta fuit.

A Maculis Corpus dum Christi immune laboras

Sistere, Tu maculas attrahis ipse Tibi.

Quid tam, si maculis tua Mens deformibus expers,

Menti crede oberit nil maculosa Caro.

Plura darem, at nosim Maculis implere Papyrus

Et nostros jam jam postulat Aula Sonos.

Hier liegt mit Weib und Kind Hr. Siasser begraben, Der theure Gottes Mann, den frommen Herzen haben Das Grabmahl aufgericht, damit auch dieser Stein Der Mann und seiner Lehr Gedenckmahl solle sein.

Paa **Doct. Johannes Lassenius**, som har været Pastor ved St. Petri Kirke, hans Marmor-Monument læses følgende latinske Inscription:

D. O. M. S. Sacri Fori Princeps, Oratorum Difertissimus Doct. JOHANNES LASSENIUS, in Pomerania clarissimo Loco Natus, accepto in Patria bonarum Artium Cultu, in Exteris elegantioris Vitæ Paratu, Scientias & Humanitatem, Pietatem & Numis Cultum diu in Hollatia feliciter docuit fidus Magister, Religiosus Antistes, Venerabilis Præpositus. In metropolitana hac Urbe sacram hanc Ædem Voce animavit, Academiam Consiliis rexit. Vivus profuisset si possidet, sed

sed Membra fractus male habitavit, donec diu exercitum Corpus pertæsus terreni Ponderis ultro excussit Aniquus, Dicto Maritæ & Cathedræ, Liberis & Libris postremo Vale. Interim bis Coniux, quinquies Parens, nunc Cælo affectus Exuvias magnæ & desideratissimæ Animæ angusto Sarcophago per nobilissimam Dominam *Jesiam Wildeniam*, Coniugum secundam & superstites Hæredes passus est conditi. Vixit Annos quinquaginta sex, Menses sex, Dies sex. Mortuus Anno MDCXCII. Die Augusti xix. Circumvolat Fama, maximi Ingenii relicta Spolia, quæ Cælo ut Astrum lucens, insecuta Finis, ignara Periodi, in Omnium Animis colitur. Utrique equidem Germaniæ & universo Orbi Literario summam Jacturæ & Doloris, sed soli Daniæ immortalis Desiderii tristissimum Argumentum. Posuit *O. W. Worm*. Eloquent. Prof. Reg. Neden under staaer Doct. *Joh. Lassenii*

Neden under staaer Doct. *Joh. Lassenii* Vaaben, nemlig: Et Skibs-Anker imellem to Stierner med en Due deroven over.

Paa Doct. **Henrik Dyrkops** Liigkiste, som har været Pastor ved St. Petri Kirke læses følgende latinske Inscription:

Urna quas caput Exuvias Solo debitas, alma Mater Delicias, Cælum fovet depositum Stirpis, Gentis, Ecclesiæ Decus, Desiderium, Syctus, S. S. Theologiæ Doctorem insignem magni Nominis Virtum, Doct. HENRICUM DYRKOP, proximæ Aedis D. Petro sacræ Pastor Primar. Sexagenario Majorem, quippe 1671 natum, 1731 decessum. Cajum Connubio auspiciatissimo ter quaterque beatum. Cajis Radios antiquæ Cæræ, Pietatis ac Virtutum spargentibus Lunarium admittat Dna. *Elisabetha Leopoldina*, Dna *Catharina Ritter*, Dna *Catharina Lucia Reiken*, Dna *Dorothea Langerfken*; Parentem Prole utriusque Sexus fecundum, Quaternione Decada absolvente Mascula. Legens Lugens Viator Sta! Lugens Gnatum ingeniorum fertilis Lubeca, vigilantis per Annos undecim Pastoris nunquam oblitura; Plangit Costa Mariti læcia, Thori exhibis Custos, desset unicus Filius Bigis Sororum stipatus tenellis, congemit Prophetarum Schola etiam raptum - - - Abi, Viator; Cincres tantos osculatus.

Paa Doct. **Franz Julius Lütkens**, som har været tydsk Hof-Prædikant, hans Epitaphium, læses følgende Inscription:

FRANCISCUS JULIUS LÜTKENS, Dr. Bellia-Saxo-Lauenburg Patre *Francesso-Lauenburg*, Magistro, Matre *Anna Sophia Wolff*, Prætoris Filia natus, Lauenburgi in

in Gymnasio decem Annis & ejusdem Munificentia in Academicis Quadriennio exactò, Superintend. Sandhagi & Edzardi Hebræi familiaris, Scholæ Salder. in March. Brandeb. Rector Quadriennium, Quinquennium Magdeburgi Diaconus, Triennium Stargardie Pomeranorum Pastor Primarius & Præpositus, Assessor Consistor. & Pro-Superintendens XVII Annis Berolini D. Petri Præpositus, Inspect. Synodi & Regis Prusæ à Consiliis Sacris. Concionator hic Aulicus & Academicæ Professor Anno MDCCXII. d. xii. August. Havniæ in Cælum abiens Exuvias mortales heic deposuit cum *Rosina Elisabetha* Conjuge, *M. Andree Prætorii*, Superintend. Brandeb. & *Anne Rosine Crause* Filia mortua d. xxi Decembr. MDCCIX & præmortuis Filiabus *Margaretha Elisabetha* xix, *Dorothea Elisabetha* xvii Annorum & Nepte xviii Hor. Superstites lacrimantes reliquit secundam Uxorem *Gertrudem Stuviam*, *Bartholo Stuvio* & *Helena Sophia Merkera* præclaro Havn. Civ. genere in Mart. Anno - - natam, d. xviii Septembr. MDCCXI, cum dirissima Hafniam maxime depopularetur, ut piam Constantiam utriusque agnoscas, ipsi nuptam, Filium *Fridericum* natum d. xxix Junii MDCC, Filias *Annam Elisabetham*, Uxorem *Christophori Dieterici Chudii*, Archi-Diaconi Soltvedelensis, *Charlottam Sophiam* nat. d. xii Julii MDCCII. Tredecim Liberorum Pater, quorum decem præmiserat in Cælum, Vixit Annos LXXV. Mens. IX Dies XXII.

Paa en Liigsteen over **Hr. Bernhard Meyer**, Pastor ved St. Petri Kirke, som døde Aar 1634 staaer denne latinske Inscription:

BERNHARDUS MEYERUS, Pastor Templi hujus quondam Primarius, Natus Flensburgi Anno 15 . . . ipsa Bruma Anni incunilis 15 . . . Denatus Hafniæ 24 April 1634. Expectat Resurrectionem.

Over Doctor Peter Theodorik Paynge.

Hic quiescit Vir Clarissimus & Excellentiss. Dominus Doctor PETRUS THEODORICUS PAYNGE, Chymicus quondam Regis Christiani IV. Celeberrimus qui Anno Christi M.DC.XXXV. Etatis suæ 70 Mens. April. Die XII. Hora XII. Men. Animam Creatori reddidit.

Paa Monumentet over **Johan Bram, Kongel. Factor, Kiøbmand** og Kirkens Ældste:

Hier unter liget begraben der Ehrenachtig und Wolfornnehmer Johan Bram, Ihrer Königl. May. und Prindzl. Durchl. in Dännemarcken gewesener Factor, weit berühmter

Kaufman und dieser Kirken in die 23 Jahr gewesner Eltesier samt dessen vielgeliebte Haustfrau die Ehr und vieltugendtreiche Cæcilia Bruns, welche gestorben den 7 Decembr. Anno 1641. Er aber Anno 1646 den 1 January, und hat seiner hinter, laszener Bruder G??dert Bram diesz Epitaphium Ihuen zur Gedachtnis aufrichten lassen. Gott verliehe Ihnen und Uns allen eine froliche Ausserstehung zum ewig Leben.

Paa Monumentet over **Jørgen Petterson**, Kirkens Ældste, som døde Aar 1637. Under hans Skilderie Denne Inscription:

Aken, Leiden, Copenhagen Wissen von Mir zu sagen; Aken lies Ich Aken sein Halss der Lutherschen Gemein Ein Kirk ein Leiden Bawen, Hir vertraut man meiner Glauben Dieser Kirchen vorzustehen Vud der Armen Bestes sehe; Habe nun den Lohn erworben, Das Ich Selig bin gestorben. Anno 1637. *Deo & Ecclefiæ hoc foveri Monumenton reparavit Gener Steph. V. Essen M. DC. L.*

Over **Kantzler Theodor Lente**.

Hier ruhen die Gebeine Des Weyland Hoch-Edlen und Gestrengen Herrn Theodori Lenten, welcher zu Osnabrüg den 14ten Marti Anno 1605 von Bornehmen Æltern erzeuget, von erster Jugentan zu statlichen Wissenschaften angeführt, durch angewanten Fleisz und Vieljährige Peregrinationen zu Herrendiensten tüchtig befunden, Anno 1635 Verehliget, mit vier Söhnen und Dreyen Töchtern gesegnet. Anno 1637 von Ihrer Königl Mayst. Herrn Friderich den Dritte, bey dahmahls geführter Ertzbischosslichen Bremischen und darauf, Anno 1648 erfolgeter Königl. Dennemarckischen Regierung vor Dero Cammer-Secretario und Raht bestellet, dabey vielfältig begnädiget, nach-gehents zum Teutschen Cantzlern und Assessoren in Collegio Status und höchstem Gericht beruffen, von Gott aber den 20ten Februari Anno 1668 durch eine sansst und feligen Todt abgefordert worden, da Ihm Gott ewiglich erfreue.

Over **Frøken Regina Magdalena Lente**, som ved en ulykkelig Hændelse uforsigtig blev i Huset ihielskudt i Stadens Beleirings-Tid, er af Petr. Nic. Mehrn forfattet følgende latinske Inscription:

Lege Viator Et Securitatem Relega, Dilce quam humana vertat evertatque
 Punctum Temporis, Cunque certissimi Lethi incertissimum & Genus sit & Mo-
 mentum, Lethum omni Momento bene Vivens Exspecta, Adverte vero adver-
 sissimum, nec opinatum Calum. Eximia Virginum REGINA MAGDALENA, Nobi-
 lissimi & Ampliss. Vici Theodori Lenten, S. Reg. Majest. Dan. Norv. &c. à Con-
 filiis

filiis Secretioribus Filia, Non hostili, non inimica, non destinante Manu, Imprudentius ac infeliciter emissâ Sclopeto Glande, Proh Dolor! Occubuit, Nempe qui Defunctæ Vitam vel sua ipsius si licuisset Redimere præoptasset. Ille Vitam ipsi adimere, sed insciens ac invitus festinavit. Mirum! Quæ obsessa Urbe prægrandes illos è Tormentis hostilibus vibratos Globos, qui Domos pariter ac Homines sternebant, cælitus protecta cecidit, Ei minuscule Glands Sclopeti domesticæ Spiritum elisit, Sic adeo timuit Mortem & evasit, Non timuit & appetiit, Duræ Vices! Quam Juno jam jam parabat jugali componere Thalamo, Hanc Morie properabat gelido componere Tumulo. Hæu! præmatura & præcipitata Mors atiamen beata, Neque enim imparatam præterius oppressit Virginem, Quippe Pietati nunquam non Sacra facientem, Virtuti ac Modestiz perpetuo litantem, Ut quæ iis quoque Nominibus coire inter Virgines quam maxime Niteretur Ipse quidem Flos Pudoris ilibatus Ipsum Decus ac Delicium Virgineæ Chori, Ubi Amabilitas Morum cum ipsa Pietate paria faciebat, Quo ipsam tenerius amabat Sponsus cælestis Maturiusque exemptam Terris, Curis ac Timoribus Cælo ac æternæ Felicitati asseruit. Et denne Inscription er sålet følgende tre Epigrammata: I. Regis ut æterni REGINA accessit in Aulam, Quod sibi Regni jam fruitura bonis. Cedite Reginae Terrarum, Cedite, dixit Vestra etenim serdent aurea Sceptra meis. II. MAGDALIS illustri vocitata est Nomine vivens, Dehuit illustri Vulnere strata mori. III. Funere præcipiti cecidit cum LENTIA Virgo. Hoc ipso cecidit Funere quarta Charis. *Pet. Nic. Mehrnerus. Sub-Biblioth.*

General Auditeur og Assessor Paulus Tscherning.

Alhier ruhet der Weiland Hochedle und Manhffter Herr Paulus Tscherning welcher Anno 1627 den 25 Janu. am Tage Pauli zu Buntzlou in Slesien von fürnemmen Eltern erzeuget und vor ersten zu Tugent in stadtlichen Wissenschaften und Erfahrung aussgefüret bis er Anno 1655 in Dennemarcken kommen bey damahligen Kriege als balt General-Auditeur, und nach demselben noch darzu Assessor bey dem Königl. Krieges Collegio geworden und in beider Ampter rühmlichen Verwaltung entlich am 17 Septemb. 1666 zu Copenhagen seligen entschlaffen ist.

Paa Liigstenen over Boghandler Joachim Moltken.

D. O. M. S. & Memoriz Optimi prudentissimique Viri JOACHIMI MOLTKEN, Bibliopolæ Hafniensis Primarii, qui inter Literas Librosque perpetuo versatus Quam plurimos docuit, Doctrinam vero non Ore tradidit, sed Manu, Mille Librorum

brorum Venditor, Pluris quam mille Libros unicum Librum æstimavit, Quippe in eum adeoque in novam Civitatem Non atrò Liquore, sed rubrò Sangvine Agni inscriptus erat, Ad quam incolendam pleno semper Gradu Etiam cum quiesceret, contendebat, Quod cum pergebat iter, Arctissimo tandem oppressus Somno, Potiore sui Parte ad dictam Civitatem præmissa; Altera vero, Matri communi commissa, Non nisi ad Clangorem Tubæ, sed citra Angorem evigilabit. Illi tum omnes omnium aperti Libri, Omnia Omnium Facta, quantumvis ante operata, apertissima facient; At hic, facta dudum gratia Debiti, In experiundo Jure faventem Experiatur Judicem. Tui quoque Libri, Lector, meminervis. P. N. M. id est: *Petr. Nic. Mehrnerus.*

Paa Liigstenen over **Kongelig Liv-Chirurgus Marcus Schmiden.**

D. O. M. S. Desideratissimo Marito MARCO SCHMIDEN, Reg. Majest. Dan. Norvegiae Personæ Chirurgo, Nato Anno MDCXVII. Denato Anno MDCLVII. Ætatis sue XL. Conjugii VII. Mellissima Uxor *Catharina Glafsen* Spæ gloriose Resurrectionis & æternæ Conjunctionis H. M. P.

Over Sal. **Brandmajor og Tømmermester Boye Junge**, som døde Aar 1778, er i St. Petri Begravelses Kapel opsat følgende smukke Epitaphium, deels af norsk, deels af italiensk Marmor, tilligemed tvende Inscriptions-Tavler med Latinske Inscriptioner, hvilke ere forfattede af Hr. Doctor Münter, Pastor ved St. Petri Kirke. Men Monumentet selv med sine Decorationer er inventeret og forfærdiget af Hr. Professor Weidenhaupt ved det Kongel. Maler-Billedhugger, og Bygnings-Academie i Kiøbenhavn.

Paa dette Monument sees allerunderst en Socle af norsk Marmor over tre Alen lang og ni Tomer høi. Paa samme hviler en anden norsk Marmor-Steen af to og trefierdedeel Allens Længde og en Alen sex Tomers Høide. Paa begge Ender af denne Steen er en Inscriptions-Tavle, afrundet oven til. Imellem disse Inscriptions-Tavler sees et bas Relief af italiensk Marmor, halvanden Alen, lang og atten Tomer høi. I Midten sidder et klædt Fruentimmer, som forestiller Bygnings-Kunsten, med den ene Haand under Hovedet, samt samme Arm hvilende paa Kapitælet af den Corinthiske Seule og havende i den anden Haand et Vinkel-Jern. Paa den ene Side af denne Figur i Grunden sees en

ganske flad udarbejdet Prospect af Christiansborg Slot, ved hvilket den Salige Brand-Major har haft Tømmer-Arbejdet; Og paa den anden Side af Figuren sees St. Petri Kirke og Taarn, hvilket Taarn af ham er bygt. Over denne Steen sees en Plade ligeledes af norsk Marmor, hvorudi er indlagt et Ornament af italiensk hvid Marmor og paa begge Ender af samme er indlagt en Roset, ligeledes af italiensk Marmor. Paa denne Plade er endnu en Opsats af norsk Marmor, noget over een Alen og et Quarteer bred og en Alen høi. I Midten af denne Opsats er den Sal. Brand-Majors Boje Junges Portrait i Medaille af hvid italiensk Marmor udarbejdet og i samme indlagt. Ved hver Side af denne Opsats paa den forhen nævnte Plade staaer en Urne af italiensk Marmor, hvorpaa er med fordybte Bogstaver udhuggen og forgyldt følgende latinske Inscription om hans Fødsels- og Døds Aar. Paa den ene Urne: Paa den ene Urne: *Natus XXV august I.I.CLXXXVII.* Og paa den anden Urne: *Denatus XXI Mart. c.I.CCLXXXVIII.* Over den Opsats, hvorudi Portraitet er indfattet, er endnu en Forhøining af norsk Marmor, hvorpaa staaer et Røgelse-Kar af italiensk Marmor. Paa Inscriptions-Tavlerne ere Bogstaverne fordybet indhugne og forgyldte. Paa den ene Tavle staaer:

te. Paa den ene Tavle staaer: *Tegit Hic Lapis Ossa JOHANNIS BOJE JUNGE, in hac Urbe Regia Quondam Architecti & Præfecti Eorum, Qui in coercendis incendiis Laborant. Ob Pietatem, Candorem Deo & Homnibus Carus; Vitam egit Civibus Fructuosam. Paa den anden Tavle staaer: Multis Ille Honis Flebilis Occidit; Nulli Flebilior, Quam Mæstissimæ Conjugi FRIDERICÆ LOVISÆ EILERICÆ, Marito Desideratissimo in Todem Hoc Sepulcro Socia Futura Monumentum Hoc Collucari Curavit.*

Til St. Petri Kirke, dens Præster, Præste-Enker og Menighedens Fattige ere Tid efter anden ved Foundationer skienkede og henlagte følgende Legata.

1. Til St. Petri Kirke ere følgende Legata:

- Af Over Tøimester Peter Kalthoff den 27 Januar Aar 1672 givet 1000 Rdlr.
 - Albert Itzen, den 20 Juli Aar 1680 givet 500 Rdlr.
 - Hennich Schup, den 8 April Aar 1689 givet 1000 Rdlr.
 - Geheimeraad Thomas Balthaser von Jessen, den 24 Novemb. Aar 1700 givet 1000 Rdlr.

Af Johan Waltzer, den 9 Juli 1701 til Kirken 66 Rdlr. 4 Mk. og til Mustquen ved Kirken, 33 Rdlr. 2 Mk.

- Hans Wilcken, den 9 August Aar 1701. givet 66 Rdlr. 4 Mk.
  - Geheimeraad Christian von Lente, den 25 Juli 1703 givet 2200 Rdlr. Kroner.
  - Johan Christian Jobusch, den 28 Novemb. 1707 givet 500 Rdlr.
  - Peter Hanbolts Enke, den 10 Sept. 1711, givet 400 Rdlr.
  - Hattemager Henrich Brandt, den 19 Sept. 1711 givet 100 Rdlr.
  - en Anonymo, den 23 Sept. 1711 givet 100 Rdlr. i Kroner og 10 Rdlr. i Courant.
  - Birgitthe Nielsdatter, Aar 1711 givet 100 Rdlr.
  - Henrich Cretsmer, den 6 Nov. 1711 givet 50 Rdlr.
  - Andreas Kellinghusen og Hustrue Abigael Riber, den 27 Mart. 1717 givet 200 Rdlr.
  - Diderik Meier, den 12 Dec. 1718 givet 10 Rdlr.
  - Mikael Meier, den 12 April 1718 givet 13 Rdlr. 2 Mk.
  - Geheimeraad Christian Siegfried von Plessen, den 29 Juni 1723 givet 500 Rdlr.
  - Skibsbygger Henrich Hansen, den 14 Nov. 1716 givet 33 Rdlr. 2 Mk.
  - Arnold Friderich Stangefeldt, den 15 Oct. 1720 givet 200 Rdlr.
  - Peter Helvig Retzel, den 12 Jun. 1728 givet. 1000 Rdlr.
  - Christian Bygom, Herredsfoged i Jylland, den 23 Jun. 1729 givet 200 Rdlr.
  - Franciseus von Dorn, Taffeldekker hos Grev Friis den 15 Apr. 1735 givet 100 Rdlr.
  - Vagtmester Carl Neumann, ved Livgarden til Hest, den 15 Aug. 1748 givet 20 Rdlr.,
- Kirkens Ældste, Weimand Thyme, den 11 Dec: 1751, givet 2000 Rdlr.
- Kiøbmand Albert Petersen, den 10 Decemb. 1755 givet 2000 Rdlr.

2. Til St. Petri Kirkes Præster ere givne følgende Legata.

Af Cancellar Theodorus Lente, den 5 Jun. 1668 givet 1000 Rdlr.

- Over-Tøimester, Peter Kalthoff, den 23 Jan, 1672 givet 1000 Rdlr.